

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การเขียนย่อความ (๒)

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนอন্নันต์

การเขียนย่อความ (๒)

ตัวอย่างการเขียนย่อความ

ย่อความเรื่อง วังเปี้ยว ผู้แต่ง วิบูลย์ ลีสุวรรณ จากหนังสือศิลปะชาวบ้าน
หน้า ๙๔ - ๙๕ ความว่า

วังเปี้ยวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย ต้องใช้ความแข็งแรงของช่วงขาในการวิ่ง
ให้เร็วที่สุด อุปกรณ์มีเพียงผ้าเล็ก ๆ ๒ ผืน วิธีการเล่น จำนวนผู้เล่นไม่จำกัด แบ่งผู้เล่น
ออกเป็น ๒ ฝ่ายเท่า ๆ กัน มีการสมการตัดสิน ๑ คน เริ่มแรกคนถือผ้าคนละ ๑ ผืน จึงส่ง
ผ้าให้คนต่อ ๆ ไป ฝ่ายใดที่ชนะต้องให้ผ้าติดอีกฝ่าย ค้างคะชนะ

ย่อความเรื่อง วังเปี้ยว ผู้แต่ง วิบูลย์ ลีสุวรรณ จากหนังสือศิลปะ
ชาวบ้าน หน้า ๙๔ - ๙๕ ความว่า

วังเปี้ยวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย อุปกรณ์มีผ้าพื้นเล็ก ๒ ผืน
จำนวนผู้เล่นไม่จำกัด แบ่งผู้เล่นเป็น ๒ ฝ่าย มีการสมการตัดสิน ๑ คน เริ่มต้น
ทั้งสองฝ่ายต่อแถวที่หลังของตนเอง ต้องวิ่งอ้อมหลังให้ทันกัน คนแรกถือผ้า
เมื่อถึงฝ่ายของตนเองก็ส่งผ้าให้คนต่อไป ข้อห้ามห้ามทำผ้าตกพื้น และห้าม
จงใจเตะนหลังของฝ่ายตรงข้าม

ตัวอย่างการเขียนย่อความ

ย่อความเรื่อง ร้องไห้ยาว ผู้แต่ง วิบูลย์ ลิขุวรรณ จากหนังสือศิลปะชาวบ้าน
หน้า ๙๕ - ๙๕ ความว่า
ร้องไห้ยาวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย ต้องใช้ความแข็งแรงของร่างกายในการร้อง
ให้ชีวิตที่สุด อุปกรณ์มีเพียงผ้าเส้น ๒ ผืน วิธีการเล่น จำนวนผู้เล่นไม่จำกัด แบ่งผู้เล่น
ออกเป็น ๒ ฝ่ายเท่าๆ กัน มีกรรมการตัดสิน ๑ คน เริ่มแรกคนถือผ้าคนละ ๑ ผืน ร้องส่ง
ผ้าให้คนต่อๆ ไป ฝ่ายใดก่อนจะตบผ้าตีอีกฝ่าย จึงชนะ

ตัวอย่างการเขียนย่อความ

ย่อความเรื่อง วิ่งเปี้ยว ผีแต่ง วิบูลย์ ลีสุวรรณ จากหนังสือศิลปะ
ชาวบ้าน หน้า ๙๕ - ๙๕ ความว่า

วิ่งเปี้ยวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย อุปกรณ์มีผ้าผืนเล็ก ๒ ผืน
จำนวนผู้เล่นไม่จำกัด แบ่งผู้เล่นเป็น ๒ ฝ่าย มีกรรมการตัดสิน ๑ คน เริ่มต้น
ทั้งสองฝ่ายต่อแถวที่หลังของตนเอง ต้องวิ่งอ้อมหลักให้ทันกัน คนแรกถือผ้า
เมื่อถึงฝ่ายของตนก็ส่งผ้าให้คนต่อไป ข้อห้ามห้ามทำผ้าตกพื้น และห้าม
จงใจเตะหลักของฝ่ายตรงข้าม

ตัวอย่างการเขียนย่อความ

นักเรียน

เคยเขียนย่อความหรือไม่

นักเรียนเขียนย่อความ

เหมือนตัวอย่างนี้หรือไม่

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
๒. เขียนย่อความได้ถูกต้องตามรูปแบบ
๓. เห็นประโยชน์ของการเขียนย่อความ

นิทานเรื่อง หมาจิ้งจอกกับพวงองุ่น

การเขียนย่อความ

เป็นการเขียนจากการอ่านเก็บใจความ
สำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่
และเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

การเขียนย่อความจากนิทาน

๑. อ่านเรื่อง
และหาคำตอบ

๒. ลำดับความคิด

๓. เขียนย่อเรื่อง
ด้วยถ้อยคำสั้น ๆ

๔. เปลี่ยนคำศัพท์
ให้เป็นคำสามัญ

แผนภาพการเขียนย่อניתาน

เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร

ใครทำอะไร

ผลเป็นอย่างไร

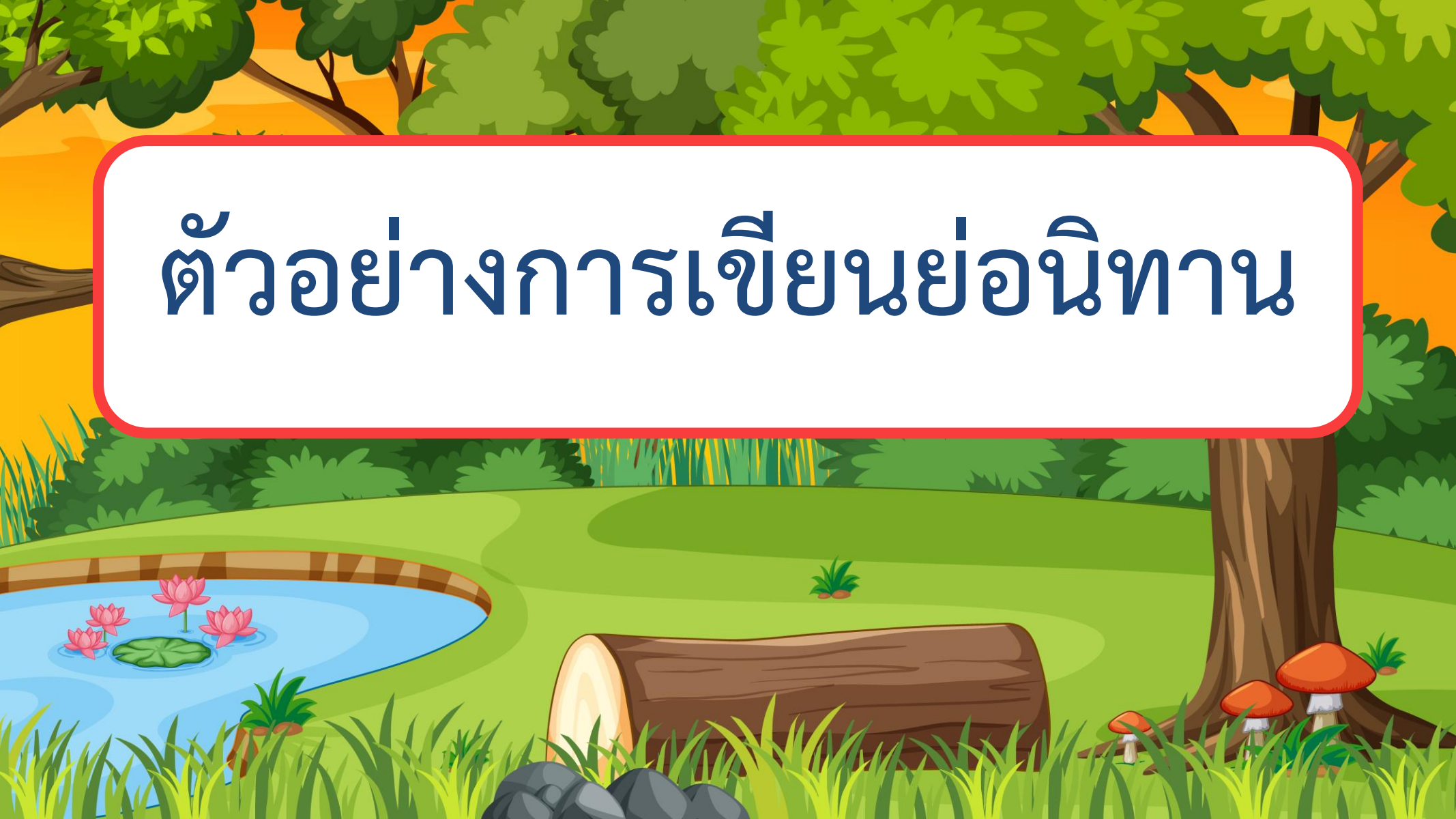
เรื่องย่อนิทาน

ทำกับใคร

เมื่อไร

ที่ไหน

ตัวอย่างการเขียนย่อนิทาน

นิทานเรื่อง กระต่ายกับกบ

กระต่ายฝูงหนึ่งมาประชุมกันและพากันร้องให้
คร่ำครวญว่าพวกมันมีชีวิตอยู่อย่างหมั่นเหม่อต่ออันตราย และ
ตกอยู่ในความหวาดกลัวตลอดเวลา เพราะตกเป็นเหยื่อของ
คน สุนัข นกอินทรีและสัตว์อื่น ๆ ในที่สุดพวกมันก็ตัดสินใจว่า
ควรตายเสียดีกว่าที่จะทนทุกข์ทรมานต่อไป

นิทานเรื่อง กระต่ายกับกบ

หลังจากนั้นพวกมันตกลงใจที่จะวิ่งไปยังสระเพื่อ
กระโดดน้ำตายในวันพระจันทร์เต็มดวง รอบ ๆ สระน้ำ
เป็นที่อยู่ของกบฝูงหนึ่ง พอได้ยินเสียงฝีเท้ากระต่าย
วิ่งมา กบทั้งหมดก็กระโจนลงน้ำด้วยความตกใจ

นิทานเรื่อง กระต่ายกับกบ

ในเวลาเดียวกันกระต่ายตัวหนึ่งเห็นกบกระโจนลงสระ จึงพูดกับพรรคพวกว่า “หยุดก่อนพวกเราอย่าเพิ่งทำอะไรหุนหันพลันแล่น ดูนั่นสิ ยังมีสัตว์ที่ทนทุกข์ทรมานด้วยความกลัวมากกว่าพวกเราอีกเห็นไหม”

นิทานเรื่อง กระต่ายกับกบ

ข้อคิด

สิ่งที่ปลอบประโลมใจผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ได้อย่างดี
ประการหนึ่ง คือ การได้เห็นผู้อื่นมีความทุกข์มากกว่าตนเอง

ที่มา : ผู้แต่ง มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี หนังสือนิทานอีสป หน้า ๑๐๒

เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร

การพลอบใจเมื่อตกอยู่ในความทุกข์

ใครทำอะไร กระต่ายคิดฆ่าตัวตาย

เพราะมีความหวาดกลัวในการมีชีวิต

ผลเป็นอย่างไร

กระต่ายเลิกคิดฆ่าตัวตาย เพราะเข้าใจว่า
กบมีความทุกข์

กระต่ายทั้งฝูงคิดฆ่าตัวตายเพราะมีความ
หวาดกลัวในการมีชีวิต จึงนัดกันกระโดดสระ
ในวันพระจันทร์เต็มดวง แต่ต้องเลิกคิดฆ่าตัวตาย
เพราะเห็นกบกระโดดลงสระ จึงคิดว่ามีผู้อื่น
มีความทุกข์มากกว่าพวกมัน

ทำกับใคร

ทำกับฝูง

เมื่อไร

วันพระจันทร์เต็มดวง

ที่ไหน

สระน้ำ

ย่อนิทานเรื่อง กระต่ายกับกบ ผู้แต่ง มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี
จากหนังสือ นิทานอีสป หน้า๑๐๒ ความว่า

กระต่ายทั้งฝูงคิดฆ่าตัวตายเพราะมีความหวาดกลัวในการมีชีวิต จึงนัด
กันกระโดดสระในวันพระจันทร์เต็มดวง แต่ต้องเลิกคิดฆ่าตัวตาย เพราะเห็น
กบกระโดดลงสระ จึงคิดได้ว่ามีผู้อื่นมีความทุกข์มากกว่าพวกมัน

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง

“ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ดูแลการทำงานของนักเรียน

๒. ให้คำแนะนำนักเรียน

ในการทำงาน

ตัวอย่างใบงาน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านอย่างมีวิจารณญาณ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนย่อความ
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง "ชื่อนั้นสำคัญไฉน" แล้วเขียนย่อความ

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว อาจารย์ทิศาปาโมกข์ อยู่ในเมืองดักกิลลา มีลูกศิษย์คนหนึ่งชื่อว่า นายบาป เขาคิดว่าชื่อของเขาไม่เป็นมงคล จึงเข้าไปหาอาจารย์ และขอให้อาจารย์ตั้งชื่อใหม่ อาจารย์จึงบอกให้ไปเที่ยวแสวงหาชื่อที่ตนเองชอบใจมาแล้วจะทำพิธีเปลี่ยนชื่อให้

วันรุ่งขึ้นเขาจึงเดินทางไปแสวงหาชื่อใหม่ จนถึงเมืองหนึ่ง เดินผ่านขบวนญาติหามศพไปป่าช้า จึงถามถึงชื่อคนตาย พวกญาติจึงบอกว่า นายบุญรอด เขาถามว่า ชื่อ "บุญรอดก็ตายหรือ" พวกญาติจึงกล่าวว่า จะชื่ออะไร ก็ "ตายทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น "

พอเดินเข้าไปในเมือง พบเห็นเศรษฐีกำลังให้ลูกน้องจับผู้หญิงคนหนึ่งมัดด้วยเชือกอยู่ จึงถามความนั้นทราบว่ามันขายไปแล้วไม่ยอมคืน จึงถามถึงชื่อผู้หญิงคนนั้น ทราบว่าชื่อนางรวย จึงถามว่า ชื่อรวย ยังไม่มีเงิน "หรือ " เศรษฐีจึงตอบว่า "จะชื่อรวยหรือจน เป็นคนยากจนได้ทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น เขาเริ่มรู้สึกเฉยๆ ในเรื่องชื่อยิ่งขึ้น "

เขาได้เดินทางออกจากเมืองไป ในระหว่างทางพบคนหลงทางคนหนึ่ง จึงเข้าไปถามชื่อ ทราบว่าชื่อ นายชานาญทาง จึงถามว่า ขนาดชื่อชานาญทางยัง "หลงทางอยู่หรือ " คนหลงทางจึงตอบว่า จะชื่อชานาญทางหรือไม่ชานาญทาง ก็มีโอกาสหลงทาง "งได้เท่ากัน เพราะชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น "

เขาจึงวางเฉยในเรื่องชื่อ เดินทางกลับไปพบอาจารย์ แล้วเล่าเรื่องที่ตนพบเห็นมาให้ฟัง และขอให้ชื่อนายบาปเช่นเดิม

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง

“ฝึกเขียนย่อความ จากนิทาน”

ตัวอย่างใบงาน

ย่อนิทานเรื่องผู้แต่ง

จากหน้า.....ความว่า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง

“ฝึกเขียนย่อความ

จากนิทาน”

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว อาจารย์ทิตาปาโมกข์ อยู่ในเมืองตักกสิลา มีลูกศิษย์คนหนึ่งชื่อว่า นายบาป เขาคิดว่าชื่อของเขาไม่เป็นมงคล จึงเข้าไปหาอาจารย์ และขอให้อาจารย์ตั้งชื่อให้ใหม่ อาจารย์จึงบอกให้ไปเที่ยวแสวงหาชื่อที่ตนเองชอบใจมาแล้วจะทำพิธีเปลี่ยนชื่อให้

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

วันรุ่งขึ้นเขาจึงเดินทางไปแสวงหาชื่อใหม่ จนถึงเมืองหนึ่ง เดินผ่าน
ขบวนญาติห้ามศพไปป่าช้า จึงถามถึงชื่อคนตาย พวกญาติจึงบอกชื่อว่า
นายบุญรอด เขาถามว่า “ชื่อบุญรอดก็ตายหรือ” พวกญาติจึงกล่าวว่า
“จะชื่ออะไร ะ ก็ตายทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น”

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

เดินเข้าไปในเมือง พบเห็นเศรษฐีกำลังให้ลูกน้องจับผู้หญิงคนหนึ่งมัดด้วยเชือกอยู่ จึงถามความนั้นทราบหรือนางยืมเงินแล้วไม่ยอมคืน จึงถามถึงชื่อผู้หญิงคนนั้น ทราบว่าชื่อนางรวย จึงถามว่า “ชื่อรวย ยังไม่มีเงินหรือ” เศรษฐีจึงตอบว่า “จะชื่อรวยหรือจน เป็นคนยากจนได้ทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น” เขาเริ่มรู้สึกเฉย ๆ ในเรื่องชื่อยิ่งขึ้น

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

เขาได้เดินทางออกจากเมืองไป ในระหว่างทางพบคนหลงทางคนหนึ่ง จึงเข้าไปถามชื่อ ทราบว่าชื่อ นายชำนาญทาง จึงถามว่า “ขนาดชื่อชำนาญทางยังหลงทางอยู่หรือ” คนหลงทางจึงตอบว่า “จะชื่อชำนาญทางหรือไม่ ชำนาญทาง ก็มีโอกาสหลงทางได้เท่ากัน เพราะชื่อเป็นเพียงสำหรับเรียกกันเท่านั้น”

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ชื่อนั้นสำคัญไฉน

เขาจึงวางเฉยในเรื่องชื่อ เดินทางกลับไปพบอาจารย์ แล้วเล่าเรื่องที่
ตนพบเห็นมาให้ฟัง และขอให้ชื่อนายบาปเช่นเดิม

ที่มา : จากหนังสือนิทานชาดก เล่มที่ ๑ โดย พระมหาสุนทร สุนทรธมโม หน้า ๑๓

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

ย่อนิทานเรื่องผู้แต่ง

จากหน้า.....ความว่า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตรวจสอบความถูกต้อง
ใบงานเรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

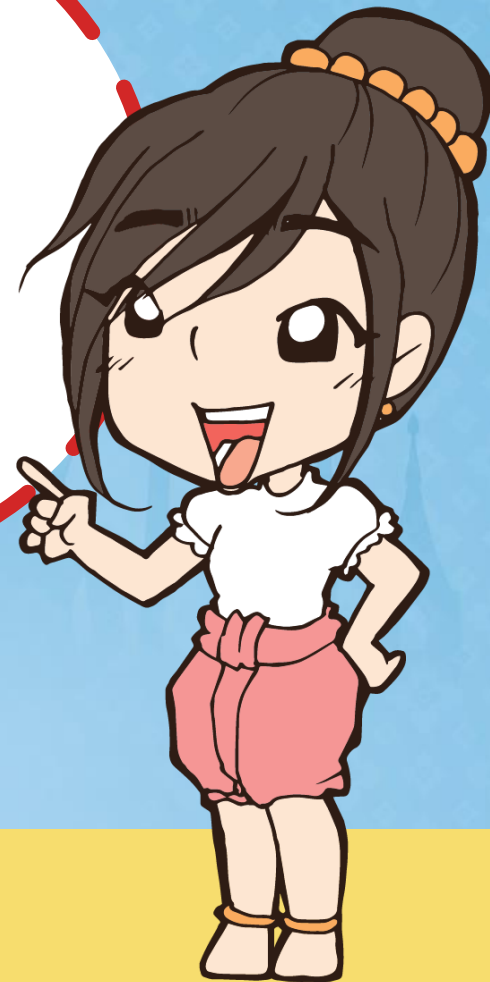

ใบงาน เรื่อง ฝึกเขียนย่อความจากนิทาน

นิทานเรื่อง ชื่อนั้นสำคัญไฉน ผู้แต่ง พระมหาสุนทร สุนทรธมโม
จาก หนังสือนิทานชาดก เล่มที่ ๑ หน้า ๑๓ ความว่า

นายบาปขอให้อาจารย์เปลี่ยนชื่อให้ เพราะไม่พอใจในชื่อของตนเอง
อาจารย์ให้เขาเดินทางไปหาชื่อใหม่ วันรุ่งขึ้นเขาเดินทางเข้าเมือง พบคนตาย
ชื่อบุญรอด พบคนจนชื่อรวย คนหลงทางชื่อชำนาญทาง เขาจึงไม่เปลี่ยนชื่อ
เพราะคิดว่าชื่อมีไว้สำหรับเรียกเท่านั้น

สรุปบทเรียน
เขียนองค์ความรู้

นักเรียนมีวิธีการพัฒนาการเขียนย่อความ
ของตนเองให้ดีขึ้นอย่างไร

การเขียนย่อความ ช่วยในการทบทวน
ความรู้ได้จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากสื่อโฆษณา (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อโฆษณา
๒. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อโฆษณา
๓. โฆษณาสินค้าจากสื่อสิ่งพิมพ์

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖